

Hi ha una cosa que m'agrada especialment: entrar en una llibreria i mirar llibres. És vell aquest gust. La majoria de les vegades no compro, només miro, però arxivo en la meua feble memòria com a mínim un títol, el nom de l'autor o ambdues coses, mai o gairebé mai l'editorial, rara vegada miro qui l'ha traduït i quan ho faig oblidó el nom tan aviat com desaparec rere la primera cantonada, només la reiteració pot fer-ho memorable.

A mitjans dels vuitanta, a la llibreria Ares, vaig veure per primera vegada un llibre de Thomas Bernhard. Es tractava de la novel·la *Sí*. Haig de confessar que per aquella època m'atreien molt les il·lustracions de les portades d'Anagrama, editorial en què s'havia publicat. Va ser això el que em va fer, dies més tard, tornar a prendre el llibre, perquè tenia un vague record agradable de la il·lustració. Però aquesta vegada vaig interessar-me pel seu autor i vaig llegir unes línies que devien semblar-me estranyes, com des del principi el seu títol, i vaig tornar a deixar-lo a la prestatgeria. Vaig repetir algunes vegades més això: llegia unes línies i deixava el llibre. Però ja sabia que acabaria comprant-lo i que calia sortir dels dubtes sobre aquella irresistible atracció/refús que em proporcionava la lectura d'aquelles línies soltes i escollides a l'atzar cada vegada.

Aquest descobriment ronsejaire representa un altre moment clau en la meua relació amb la literatura. Ja ho havien estat Valle, Becket, Robbe-Grillet, Céline, cada un a la seva manera i, evidentment, amb una intensitat diferent. No perquè ara parli de Bernhard dic que aquest autor, juntament amb Valle, ha estat el que m'ha causat major impacte. No vaig tardar, com un posseït, a llegir-me tota l'obra que s'anava publicant d'ell i posant-

Unes vacances en les nostres misèries

Miguel Guerrero

me al dia en allò ja publicat. I en aquest cas, ja en aquell primer llibre, *Sí*, vaig anotar a la meua memòria el nom del traductor. A mesura que avançava en la meua lectura de tot Bernhard, m'adonava que el ritme de la frase no era només de l'austriac, sentia l'acoblament perfecte entre les idees de l'autor i el llenguatge en què s'estaven solidificant. Perquè els textos de Thomas Bernhard, els traduïts per Miguel Sáenz, són sòlids, són un riu de lectura als quals, al seu torn, em vaig acoblar des del primer llibre.

Era un continu reconèixer-se, unes vegades esquinc, altres vanitat. Suposo que els llibres de Bernhard, els no traduïts per Miguel Sáenz. Els originals, també deuen ser sòlids, un discórrer trepidant en cercles de lectura cap a l'abisme, però jo mai no ho sabré.

Potser perquè Sáenz posseeix les tres qualitats que Nabokov creia imprescindibles en tot bon traductor. En primer lloc, deia, ha de tenir tant talent –o com a mínim el mateix tipus de talent– com l'autor que ha escollit; ha de conèixer el seu país i el del seu autor així com tots els aspectes del seu estil i els seus mètodes; finalment ha de posseir el do de la imitació, ser capaç d'exercir el paper de l'autor, copiant fidelment el seu comporta-

Miguel Guerrero

Escriptor i director de la revista literària *Así*, Roithamer (Algeciras), el núm. 6 de la qual (abril de 1998) acollí el primer recull crític sobre l'obra de Bernhard.

ment, la seva elocució, les seves maneres i la forma del seu enginy.

Paraules de Nabokov, no les discutiré, però afegiria que si en el cas de Miguel Sáenz no es donaven aquestes condicions –no estic en disposició de saber-ho– no m'importaria. Els camins del bon traductor són misteriosos per a aquells que, com jo, no sabem idiomes, però he deixat de llegir algun autor mal traduït perquè l'evident també és clar per als ignorants. El mateix Bernhard es queixava de les traduccions –Bernhard es queixava de tot– no sense raó, suposo, i es desfeia de la seva autoria quan un llibre seu era traduït a una altra llengua i segons deia, els seus textos traduïts no tenien res a veure amb els que ell havia escrit. Mestre de l'exageració (això l'emparenta amb Valle però en un registre diferent) han de ser considerades les seves paraules per defecte, però tot i això ens deixa marge suficient per veure en el treball de Miguel Sáenz bona part del nostre interès per Bernhard.

Quan vaig saber que aquesta revista preparava un dossier sobre Bernhard i que hauria d'escriure alguna cosa sobre ell, ja feia temps que havia deixat de llegir-lo. He hagut de fullejar alguns llibres, rebuscar alguns retalls

**FINQUES
CARNER**

Agent de la propietat Immobiliària

Sant Antoni Mª Claret, 18 • SABADELL
Tels. 93 725 47 66 - 93 725 49 76

1957 1999

LA
LLAR
DEL
LLIBRE

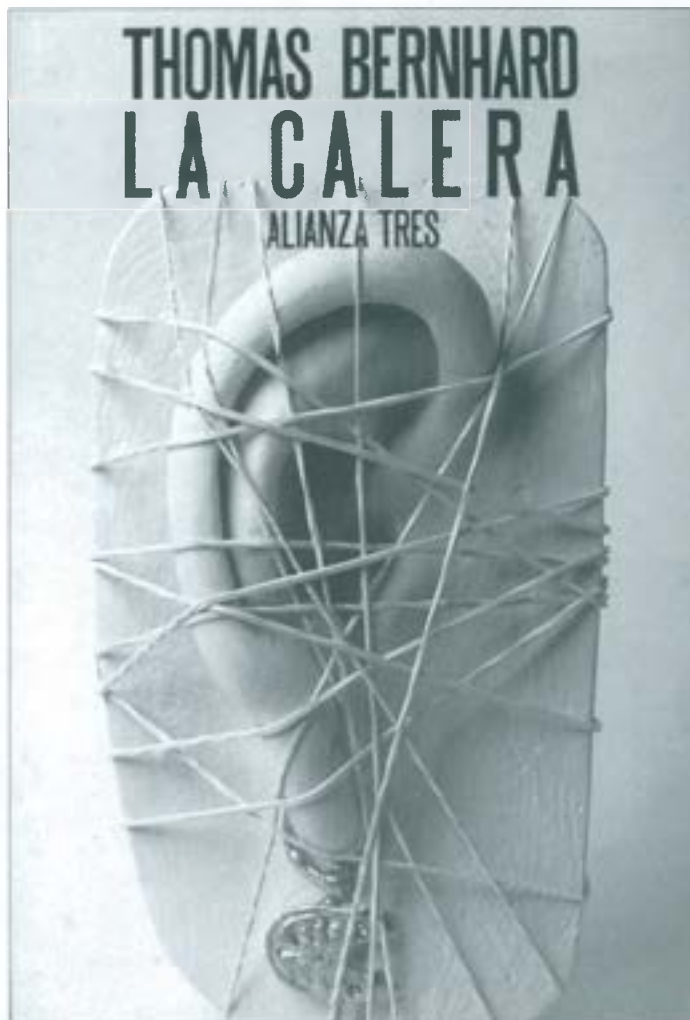
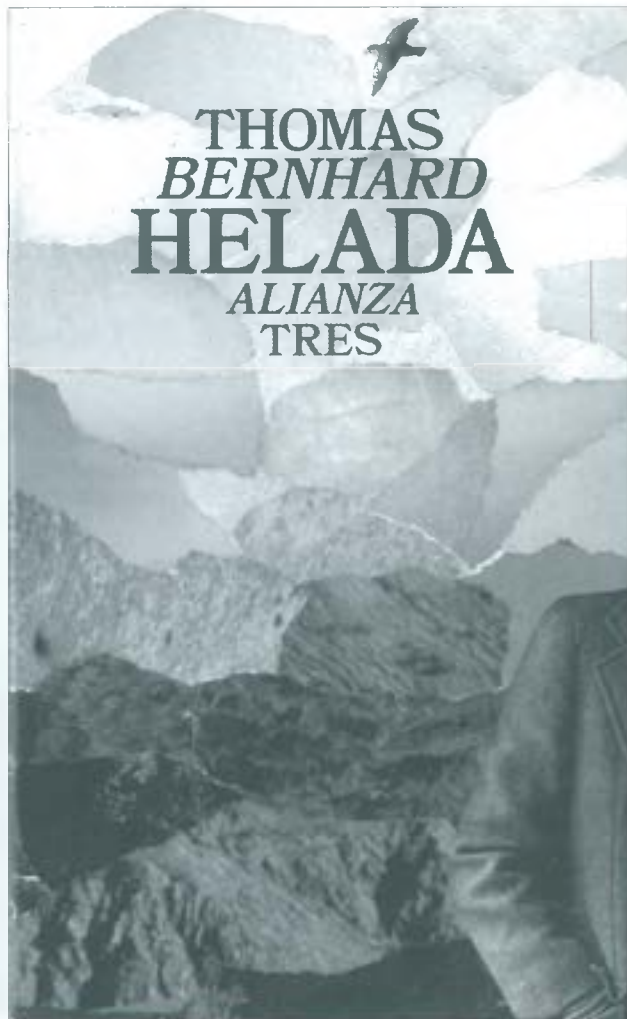
42 anys a Sabadell

Galeria

EXPOSICIONS
OBRA PERMANENT

PASSEIG DE LA PLÇA MAJOR, 27
08201 Sabadell • Telf./fax 93 727 37 94

de diari i mirar un munt de revistes en busca d'articles sobre l'autor austríac. He tractat, doncs, de recuperar, inútilment, aquella sensació de descobriment no exempta d'una moderada perplexitat. Com diu Greil Marcus, el passat és un altre país, un lloc bonic per anar de visites però on no voldries viure. És cert en el meu cas, però Bernhard no només és passat, encara habita dins meu, s'ha fet estadant del meu present continu. De la mateixa manera que un home no és el mateix després d'haver llegit un vers, jo no sóc el mateix des que vaig llegir Thomas Bernhard.

Són unes intenses vacances en les misèries, les meves millors vacances literàries, de les quals ja no podré tornar mai més.

Terra de ningú. Isabel Cid

El ma'guanyat. Isabel Cid

La mort de Thomas Bernhard. Isabel Cid